

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 14/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], t. č. [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Jurajom Šimunym, Námestie M. R. Štefánika 30/33, Topoľčany, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3 T 26/2014 z 3. marca 2015 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 34/2015 z 31. marca 2015 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júna 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby a odňatia slobody v Bratislave, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3 T 26/2014 z 3. marca 2015 (ďalej len „okresný súd“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Tos 34/2015 z 31. marca 2015 (ďalej len „krajský súd“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je na základe uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava II trestne stíhaný, a to pre zločiny vydierania, znásilnenia a sexuálneho násillia, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe tam uvedenom. Sťažovateľ bol vzatý do väzby uznesením okresného súdu zo 4. júla 2013 s tým, že lehota väzby začala plynúť 3. júla 2013, pričom do väzby bol vzatý z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (preventívna väzba).

3. Dňa 21. februára 2014 bola na sťažovateľa podaná na okresnom súde na totožnom skutkovom základe obžaloba. Po viacerých uskutočnených termínoch hlavného pojednávania podal sťažovateľ 20. januára 2015 žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu spolu so žiadosťou o nahradenie väzby. Uznesením okresného súdu napadnutým touto sťažnosťou bola žiadosť sťažovateľa zamietnutá, jeho písomný sľub okresný súd neprijal a väzbu nenahradil ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu z 3. marca 2015 zamietol krajský súd uznesením z 31. marca 2015, ktoré sťažovateľ rovnako napadol touto sťažnosťou.

4. Sťažovateľ v sťažnosti doručenej ústavnému súdu síce rozsiahlo popisuje priebeh jeho väzobného stíhania, dôvody sťažnosti však uvádza veľmi stručne, a to v podstate iba odkazom na dôvody jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 3. marca 2015. Poukazuje na skutočnosť, že od podania obžaloby bolo uskutočnených 9 termínov hlavného pojednávania, pričom vo veci došlo k zmene zloženia senátu (hlavné pojednávanie 1. júla 2014 a 25. novembra 2014), na ktorú nebol upozornený, čím malo byť porušené pravidlo nezmeniteľnosti senátu a zároveň zásada ústnosti a bezprostrednosti. Keďže sťažovateľ nesúhlasil so zmenou v zložení senátu, 3. marca 2015 sa začalo hlavné pojednávanie v podstate od začiatku, čím dochádza k priet'ahom v jeho trestnej veci, v dôsledku čoho nemožno považovať ďalšie trvanie väzby za zákonné a v súlade s ústavou.

5. V petite sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že:

- (i) okresný súd napadnutým uznesením porušil jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru,
- (ii) krajský súd napadnutým uznesením porušil jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru,
- (iii) uznesenie krajského súdu sa zrušuje a krajskému súdu sa prikazuje, aby sťažovateľa prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

II.

6. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci

a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru uznesením okresného súdu

8. Vzhľadom na princíp subsidiarity vyjadrený v čl. 127 ústavy („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu o predĺžení lehoty trvania väzby, pretože sa ochrany svojich práv mohol domáhať a aj sa domáhal podaním sťažnosti podľa § 185 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Ústavný súd z tohto dôvodu sťažnosť v tej časti, ktorá smeruje proti uzneseniu okresného súdu, odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru uznesením krajského súdu o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu

9. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu namieta absenciu dôvodov pre ďalšie trvanie jeho preventívnej väzby výlučne z dôvodu tvrdených prietahov, ktoré podľa jeho názoru nastali v dôsledku zmeny zloženia senátu rozhodujúceho jeho trestnú vec.

10. Pokiaľ ide o tvrdený zásah do označených práv uznesením krajského súdu, ústavný súd uvádza, že právo na osobnú slobodu, garantované ústavou, ako aj dohovorom, zaujíma v hierarchii základných práv a slobôd (ľudských práv a základných slobôd) popredné miesto. Pod osobnou slobodou sa rozumie voľný, ničím neobmedzený pohyb človeka, ktorý sa môže podľa vlastného rozhodnutia zdržiavať na určitom mieste alebo slobodne z tohto miesta odísť (III. ÚS 204/02). Každé pozbavenie osobnej slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený osobnej slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (I. ÚS 165/02, ale aj II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07). Z uvedenej zásady vyplýva, že porušenie zákona v prípade rozhodovania o väzbe zakladá zároveň aj porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru.

11. Väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (III. ÚS 26/01). Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu dbať na to, aby doba väzby obvineného neprekročila nevyhnutnú hranicu. Na tento účel patrí všeobecnému súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o žiadostiach obvineného o prepustenie na slobodu (Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991).

12. Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03). Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu v práve na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 5 ústavy je obsiahnuté aj právo obvineného (obžalovaného) iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08). Vychádzajúc z týchto základných princípov ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľa.

13. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením okresného súdu, sťažnosťou sťažovateľa, ako aj s napadnutým uznesením krajského súdu. V jeho písomnom vyhotovení tento najskôr rekapituloval dôvody uznesenia okresného súdu a sťažnosti sťažovateľa, aby na vlastné odôvodnenie v podstatnom uviedol:

„Doposiaľ vykonané dôkazy naďalej odôvodňujú opodstatnenosť predmetného trestného stíhania proti obžalovanému a v danom štádiu konania existuje naďalej odôvodnená obava, že v prípade jeho prepustenia na slobodu by mohol pokračovať v obdobnej trestnej činnosti a preto aj podľa názoru sťažnostného súdu dôvodnosť väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. Poriadku je daná s poukazom na charakter trestnej činnosti a zároveň vzhľadom na osobu obžalovaného.

Sťažnostný súd pri rešpektovaní prezumpcie neviny obžalovaného dospel na podklade doposiaľ vykonaných dôkazov k záveru, že obvinenie zo spáchania žalovaných trestných činov zatiaľ neoslablo natoľko, aby bolo možné konštatovať jeho zjavnú neopodstatnenosť. Po tom, ako predseda senátu v súlade s § 277 ods. 5 Tr. Poriadku rozhodol vzhľadom na zmenu senátu, že sa hlavné pojednávanie vykoná znovu, boli na hlavnom pojednávaní 3.3.2015 vykonané dôkazy výsluchom obžalovaného, svedkov a 23.3.2015 výsluchom poškodenej a znalca, a ani na podklade týchto vykonaných dôkazov

nie je teda možné konštatovať zjavnú nedôvodnosť a neopodstatnenosť obvinenia. Hlavné pojednávanie nebolo dosiaľ ukončené, je nutné doplniť dokazovanie výsluchom znalcov a svedkov, a aj tieto dôkazy môžu prispieť k tomu, či sa podozrenie potvrdí alebo vyvráti...

Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. Poriadku tak tento väzobný dôvod aj naďalej vychádza z toho, že obžalovaný bol v minulosti trikrát súdne trestaný za spáchanie trestného činu lúpeže, znásilnenia a sexuálneho násillia, naposledy... mu bol uložený súhrnný trest vo výmere 7 rokov a 7 mesiacov...

V posudzovanej veci sa voči obžalovanému opätovne vedie trestné stíhanie pre spáchanie závažnej násilnej trestnej činnosti. Aj napriek dobe piatich rokov, ktorá uplynula od ostatného výkonu trestu odňatia slobody, je tu dostatočne odôvodnená obava, že výkon trestu nemal podstatný vplyv na správanie sa obžalovaného, nakoľko tento sa znovu dostal do podozrenia z protiprávneho konania. Všetky tieto okolnosti je potrebné označiť za konkrétne skutočnosti, z ktorých možno vyvodit' opodstatnenú obavu, že zo strany obžalovaného hrozí dôvodná obava z páchania násilných trestných činov...

Obžalovaný je obžalovaný z troch zločinov a osoba obžalovaného v spojitosti s charakterom prejednávaneho prípadu znemožňuje zatiaľ nahradiť väzbu prijatím alternatívnych záruk, pretože tieto inštitúty nedokážu eliminovať hrozbu z možného páchania rovnakého, či podobného trestného činu zo strany obžalovaného.

Obžalovaný prostredníctvom obhajcu namietal zbytočný prieťah v konaní spôsobený rozhodnutím vykonať dokazovanie od začiatku z dôvodu dlhodobej choroby prísediaceho a zmeny senátu. K uvedenému krajský súd konštatuje, že v situácii, ktorá nastala počas dokazovania pred súdom v dôsledku ochorenia prísediaceho a podľa predsedu senátu ide o dlhodobé ochorenie, ktoré znemožní účasť prísediaceho v konaní, je nutné postupovať podľa § 277 ods. 5 Tr. Poriadku, pretože zo zásady ústnosti a bezprostrednosti (§ 2 ods. 18 a 19 Tr. Poriadku) vyplýva, že na rozhodovaní vo veci sa smú podieľať sudcovia/prísediaci, ktorí sa v celom rozsahu zúčastnili na prejednaní v konaní pred súdom a za ich prítomnosti boli vykonané dôkazy, ktoré tak môžu títo prísediaci na podklade bezprostredného dojmu riadne vyhodnotiť a tak získať spoľahlivý skutkový podklad pre meritórne rozhodnutie.

Ochorenie prísediaceho a závažnosť a dlhodobosť ochorenia predseda senátu nemohol predpokladať a nemôže ho nijakým spôsobom ovplyvniť. Ihneď po jeho zistení urobil opatrenie podľa § 277 ods. 5 Tr. Poriadku a na hlavnom pojednávaní dňa 3.3.2015

a 23.3.2015 začal vykonávať dôkazy od začiatku t.j. vypočul obžalovaného, svedkov, poškodenú, znalca, a na 15.4.2015 nariadil dokazovanie výsluchom ďalších znalcov a svedkov.

Účelom preventívnej väzby v tomto konkrétnom prípade je zabrániť škodlivým dôsledkom, ktoré by konaním obžalovaného mohli nastať.

Krajský súd uzatvára, že v predmetnej trestnej veci sú dané dôvody väzby a vzhľadom na osobu obžalovaného a charakter stíhanej trestnej činnosti nie je možné zatiaľ účel väzby dosiahnuť iným opatrením (zásada subsidiarity)... V záujme účinnej ochrany spoločnosti a v záujme riadneho stíhania a potrestania prípadných páchatel'ov zločínov je preto potrebné dať zatiaľ prednosť ochrane spoločnosti pred osobnou slobodou obžalovaného.“

14. K takémuto odôvodneniu napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením uznesenia okresného súdu, ktoré si krajský súd plne osvojil, považuje ústavný súd za potrebné iba stručne uviesť, že ústavnému súdu neprislúcha, aby v rámci konania o ústavnej sťažnosti posudzoval, či dokonca skúmal existenciu dôvodov väzby sťažovateľa a splnenie zákonných podmienok pre jeho držanie vo väzbe. To prislúcha zásadne všeobecným súdom. Ako už ústavný súd uviedol, v rámci konania o sťažnostiach vo väzobných veciach skúma, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy obmedzenia osobnej slobody obvineného väzbou. Jedným z týchto princíпов je aj zákonnosť dôvodov na vzatie obvineného do väzby, jeho držanie v nej, ako aj jej prípadné predĺženie.

15. Podľa § 76 ods. 1 a ods. 6 písm. b) Trestného poriadku väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas. Celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin.

Podľa § 79 ods. 1, 2 a 3 Trestného poriadku ak pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie alebo uplynutie lehota uvedená v § 76 ods. 6 alebo 7 alebo § 78, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. Policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie

a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. ... Obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu... O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 277 ods. 5 Trestného poriadku ak došlo k zmene samosudcu alebo sa zmenilo zloženie senátu, musí sa hlavné pojednávanie vykonať znova; to neplatí, ak so zmenou samosudcu alebo zmenou v zložení senátu obžalovaný súhlasí.

16. Vo vzťahu k existencii a trvaniu dôvodov preventívnej väzby krajský súd nielen osvojením si dôvodov uznesenia okresného súdu o zamietnutí žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ale aj vlastným odôvodnením napadnutého uznesenia poukázal tak na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva dôvodná obava, že by sa protiprávneho konania mohol sťažovateľ reálne dopustiť aj v prípade jeho prepustenia na slobodu, ako aj na trvajúcu dôvodnosť jeho trestného stíhania. V tomto smere krajský súd zvýraznil aj charakter trestného stíhania (násilné sexuálne zločiny), osobu sťažovateľa, ktorý bol v minulosti za obdobné trestné činy právoplatne odsúdený, a stav dokazovania na hlavnom pojednávaní, z ktorého nemožno vyvodit' oslabenie podozrenia zo spáchania žalovaných skutkov obžalovaným. S námietkou sťažovateľa o tvrdených priet'ahoch v konaní sa krajský súd zvlášť vysporiadal, keď postup predsedu senátu po zmene zloženia senátu vyhodnotil ako zákonný a jeho ďalší postup v konaní ako efektívny a bezpriet'ahový. Napokon krajský súd pri vzájomnom vyvažovaní práva sťažovateľa na osobnú slobodu a požiadavky na účinnú ochranu spoločnosti uprednostnil v konkrétnych okolnostiach prípadu tento legitímny cieľ. Úvahy krajského súdu v spojení s úvahami okresného súdu, a to tak po skutkovej, ako aj právnej stránke, hodnotí ústavný súd ako rozumne odôvodnené, konzistentné a preskúmateľné.

17. Ako už ústavný súd uviedol, pre nedostatok ústavnej a zákonnej právomoci mu neprislúcha skúmať danosť zákonných dôvodov ďalšieho držania sťažovateľa vo väzbe, ani dopĺňať, rozvíjať či inak „vylepšovať“ odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu. Úlohou ústavného súdu je iba posúdiť ústavnú konformitu takéhoto uznesenia. V tomto

smere ústavný súd konštatuje, že uznesenie krajského súdu spĺňa zákonné požiadavky na odôvodnenie uznesenia [§ 176 ods. 2 v spojení s § 76 ods. 1, § 71 ods. 1 písm. c) a § 79 ods. 1, 2 a 3 Trestného poriadku] a aj z hľadiska individualizácie konkrétnych skutočností zakladajúcich dôvod zamietnutia žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby, ako aj jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu je s ohľadom na doterajšiu judikatúru ústavného súdu ústavne konformné a akceptovateľné.

18. K dôvodom sťažnosti sťažovateľa ústavný súd len stručne dodáva, že je výsostným právom obžalovaného, aby v prípade zmeny v zložení senátu s takouto zmenou nesúhlasil. Procesným dôsledkom nesúhlasu obžalovaného so zmenou v zložení senátu je však zákonná požiadavka na opätovné vykonanie hlavného pojednávania. Sťažovateľ toto procesné právo účinne využil (nedal súhlas so zmenou prísediaceho), čím v istom zmysle sám prispel k predĺženiu konania, keďže mu muselo byť zrejmé, že tento jeho úkon vyvolá potrebu opätovného dokazovania na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom. Postup okresného súdu po zmene v zložení senátu a začatí hlavného pojednávania od začiatku, tak ako bol popísaný v odôvodnení uznesenia krajského súdu, sa pritom ani ústavnému súdu nejaví ako neefektívny, nesústredený či inak prietľahový. V dôsledku uvedeného je sťažnostná argumentácia sťažovateľa o údajných zbytočných prietľahoch v postupe okresného súdu značne oslabená.

19. K namietanému porušeniu práva na slobodu podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru v kontexte argumentácie obsiahnutej v danej časti sťažnosti ústavný súd upriamuje pozornosť na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej je ustanovenie čl. 5 ods. 3 dohovoru aplikovateľné na situáciu prvotnej súdnej kontroly zákonnosti obmedzenia osobnej slobody nasledujúcej bezprostredne po „zatknutí“ (prvotné rozhodovanie o vzatí do väzby). V prípade sťažovateľa však išlo o opakovanú nasledujúcu previerku zákonnosti väzby – rozhodovanie o jeho žiadosti o prepustenie na slobodu, v dôsledku čoho je ustanovenie čl. 5 ods. 3 dohovoru neaplikovateľné (rovnako III. ÚS 74/2015). V prípade sťažovateľa tak prichádzala do úvahy aplikácia ustanovenia čl. 5 ods. 4 dohovoru, porušenie tohto práva však sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom nenamietal.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom, prípadne rozhodnutím súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

21. Uznesenie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti či svojvôle konajúceho súdu, krajský súd v sťažnosťou napadnutom uznesení konal a preskúmal rozhodnutie okresného súdu v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o sťažnosti sťažovateľa a vzhľadom na to, že dospel k riadne odôvodnenému záveru o danosti dôvodov preventívnej väzby u sťažovateľa, a splnenie zákonných podmienok na jeho držanie v nej jeho sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu zamietol. Vychádzajúc z uvedených skutočností podľa záveru ústavného súdu napadnuté uznesenie krajského súdu nemohlo zasiahnuť do označených práv sťažovateľa, a preto v tejto časti bola sťažnosť odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť.

22. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celosti už pri jej predbežnom prerokovaní sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa (zrušenie uznesenia krajského súdu, príkaz na prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu) nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2016